

KODEKS DOBREJ PRAKTYKI DOMÓW MAKLERSKICH

PREAMBUŁA

Rynek kapitałowy ma fundamentalne znaczenie dla rozwoju gospodarki rynkowej i wzrostu gospodarczego. Domy maklerskie odgrywają ważną rolę w rozwoju rynku kapitałowego, dlatego są zobowiązane do tworzenia i doskonalenia norm prowadzenia działalności w sposób przejrzysty i zwiększający bezpieczeństwo uczestników rynku. Wykorzystanie poufnych informacji i manipulacje na rynku uniemożliwiają pełną i właściwą przejrzystość rynku, która jest warunkiem wstępnym wymiany handlowej dla wszystkich podmiotów aktywnych gospodarczo na zintegrowanych rynkach finansowych. Określenie „dom maklerski” winno kojarzyć się z kompetencją uczciwością i prawością wynikającą z przestrzegania prawa i zasad etyki prowadzonej działalności. Mając powyższe na uwadze Członkowie Izby Domów Maklerskich ustalają niniejszy Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich zwany dalej Kodeksem.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Kodeks stanowi zbiór norm etycznych obowiązujących Członków Izby Domów Maklerskich zwanej dalej „Izbą” oraz ich pracowników.
2. Członek Izby informuje klientów i podmioty współpracujące o fakcie, że jego działalność podlega zasadom Kodeksu, co najmniej poprzez wywieszenie stosownej informacji w siedzibie (centrali) i Punktach Obsługi Klientów Członka Izby oraz na jego stronie internetowej.
3. W przypadku zawierania umów, z których wynika, że podmioty nie będące Członkami Izby uzyskają lub mogą uzyskać dostęp do informacji stanowiących tajemnicę zawodową lub informacji poufnych, Członkowie Izby dążą do umieszczenia w tych umowach, zapisów zobowiązujących do przestrzegania zasad Kodeksu.

§ 2

1. Ilekroć w Kodeksie jest mowa o:
  - 1) Domu Maklerskim – rozumie się przez to podmiot lub jednostkę organizacyjną, prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ;
  - 2) Komisji Etyki – rozumie się przez to Komisję Etyki działającą na podstawie Regulaminu Komisji Etyki;
  - 3) Sądzie Izby – rozumie się przez to Sąd Izby Domów Maklerskich działający na podstawie Regulaminu Sądu Izby Domów Maklerskich;
  - 4) Statucie Izby – rozumie się przez to Statut Izby Domów Maklerskich;
  - 5) standardzie Izby – rozumie się przez to stworzony, na zasadach określonych w Statucie Izby, standard działalności domów maklerskich i przyjęte praktyki rynkowe;
2. Użyte w Kodeksie pojęcia należy tłumaczyć zgodnie z ich rozumieniem określonym w regulacjach rynku kapitałowego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3

1. Dom Maklerski jako instytucja zaufania publicznego działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, uchwały organów Izby, Kodeks, jego wykładnie dokonywane przez

Komisję Etyki zgodnie z Regulaminem Komisji Etyki, standardy Izby, przyjęte praktyki rynkowe oraz powszechnie uznawane zwyczaje kupieckie.

2. Dom Maklerski w prowadzonej działalności na rzecz osób trzecich zobowiązany jest zachować należyta staranność, którą określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności.

§ 4

Dom Maklerski w prowadzonej działalności kieruje się dbałością o bezpieczeństwo rynku w szczególności wprowadzając wewnętrzne zasady monitorowania transakcji oraz przeciwdziałania praktykom manipulacji instrumentami finansowymi.

§ 5

1. Dom Maklerski zobowiązany jest do zachowania tajemnicy zawodowej, a w tym do utrzymania w tajemnicy wszelkich zleceń oraz stanów rachunków i obrotów na rachunkach swoich klientów, a także innych danych dotyczących klientów. Wyjątki od tej zasady muszą wynikać z przepisów prawa lub jednoznacznych dyspozycji klienta.
2. Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności:
  - 1) do ograniczenia do niezbędnego minimum kręgu osób mających dostęp do informacji o zleceniach, stanach i obrotach na rachunkach klienta oraz innych danych dotyczących klienta,
  - 2) wdrożenia wewnętrznych regulacji, które mają na celu uniemożliwienie wykorzystania przez pracowników Domu Maklerskiego lub inne osoby informacji o zleceniach, stanach i obrotach na rachunkach klienta oraz innych danych dotyczących klienta, do jakichkolwiek celów niezgodnych z dyspozycją klienta,
  - 3) do wyraźnego określenia zasad dostępu do informacji stanowiących tajemnicę zawodową i informacji poufnych oraz wyznaczenia i aktualizowania kręgu osób mających dostęp do tych informacji, a także do wprowadzenia system nadzoru nad przepływem i wykorzystywaniem informacji poufnych,
  - 4) do wyraźnego określenia zasad dotyczących warunków i trybu składania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych przez maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych, zatrudnionych w Domu Maklerskim oraz innych pracowników, współwłaścicieli i członków władz Domu Maklerskiego, a także wprowadzenia systemu kontroli przestrzegania powyższych zasad.
3. Dom Maklerski nie może podejmować żadnych czynności prawnych i faktycznych na rzecz jakiegokolwiek podmiotu, jeśli grozi to lub groziłoby naruszeniem tajemnicy informacji stanowiących tajemnicę zawodową lub informacji poufnych.
4. Dom Maklerski udostępnia informacje stanowiące tajemnicę zawodową lub informację poufną na żądanie uprawnionych osób na podstawie odrębnych przepisów.

§ 6

1. Dom Maklerski, jako profesjonalny pośrednik w obrocie instrumentami finansowymi nie może wykorzystywać swojej uprzywilejowanej pozycji.
2. W szczególności niedopuszczalne jest wykorzystywanie przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych na własny rachunek Domu Maklerskiego informacji o stanach, obrotach i zleceniach klientów oraz innych danych dotyczących klientów.

§ 7

Dom maklerski w prowadzonej działalności powinien unikać wszelkich sytuacji, w których mógłby powstać konflikt interesów, a w szczególności powinien unikać posiadania akcji lub

udziałów w podmiotach, których działalność mogłaby powodować powstanie takiego konfliktu.

II. ZASADY POSTĘPOWANIA DOMÓW MAKLERSKICH W STOSUNKACH Z KLIENTAMI

§ 8

1. W działalności prowadzonej na rzecz swoich klientów Dom Maklerski zobowiązany jest wykonywać powierzone czynności z należytą starannością, w dobrej wierze i w dobrej pojętym interesie klientów, w granicach obowiązującego prawa.
2. Dom Maklerski nie może różnicować klientów poprzez nadawanie niektórym z nich nieuzasadnionych przywilejów i uprawnień.

§ 9

Dom Maklerski powinien dążyć do jak najlepszego poznania potrzeb swoich klientów w celu dopasowania odpowiednich usług do:

1. profilu inwestycyjnego klienta, który uwzględnia jego potrzeby i oczekiwania,
2. poziomu wiedzy klienta na temat rynku kapitałowego i obowiązujących regulacji,
3. doświadczenia inwestycyjnego klienta,
4. poziomu ryzyka inwestycyjnego akceptowanego przez klienta.

§ 10

1. Dom Maklerski informuje klienta o istniejących i potencjalnych czynnikach ryzyka wynikających z właściwości poszczególnych instrumentów finansowych.
2. W szczególności Dom Maklerski jest obowiązany informować klienta o ryzyku związanym z transakcją w przypadku gdy:
  - 1) dany instrument nie jest przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,
  - 2) jest to transakcja krótkiej sprzedaży,
  - 3) transakcja związana jest z obowiązkiem wniesienia depozytu zabezpieczającego,
  - 4) transakcja związana jest z ryzykiem kursowym (waluty obce).
3. Informacje dotyczące ryzyka związanego z transakcjami na instrumentach pochodnych muszą wskazywać, że w przypadku gwałtownego i znacznego spadku kursu tego instrumentu klient może stracić nie tylko środki zainwestowane w daną transakcję ale również może powstać konieczność poniesienia przez niego dodatkowych kosztów.

§ 11

1. Dom Maklerski powinien dążyć do unikania konfliktu interesów ze swoimi klientami.
2. Dom Maklerski powinien, przed zawarciem umowy z klientem, informować klienta o możliwych sytuacjach, w których konflikt interesów może wystąpić oraz ustalić z klientem zasady postępowania w takich przypadkach.
3. W sytuacji, w której zidentyfikowanie możliwości wystąpienia konfliktu interesów nie jest możliwe bądź nie było możliwe w momencie podpisania umowy, Dom Maklerski powinien o zaistnieniu konfliktu interesów powiadomić klienta niezwłocznie po zidentyfikowaniu takiej sytuacji. W tym wypadku Dom Maklerski powinien wstrzymać się od świadczenia usługi na rzecz danego klienta. Kontynuacja świadczenia usługi jest możliwa dopiero po uzyskaniu wyraźnej zgody tego klienta.
4. Przy analizie możliwości powstania konfliktu interesów Dom Maklerski winien również wziąć pod uwagę interesy podmiotów grupy kapitałowej, do której należy oraz interes podmiotów uczestniczących w świadczeniu usługi na rzecz danego klienta.

§ 12

Bez zgody klienta Dom Maklerski nie może wykorzystywać w swojej działalności nie upublicznionej informacji, nie mającej charakteru informacji poufnej, otrzymanej od tego klienta, pracownika tego klienta lub podmiotów pozostających z tym klientem w stosunku dominacji lub zależności, nawet jeżeli nie naruszyłyby to obowiązujących przepisów prawa.

§ 13

W regulaminach, umowach oraz pismach kierowanych do klientów powinny być stosowane powszechnie zrozumiałe i precyzyjne sformułowania, a używanie terminów lub zwrotów specjalistycznych należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

§ 14

1. Przy realizowaniu zleceń klientów Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności :

- 1) do realizowania zleceń klienta zgodnie z określonymi w nich warunkami i właściwą umową łączącą Dom Maklerski z klientem,
- 2) do stosowania jasnych i jednoznacznych zasad pobierania prowizji od zrealizowanych zleceń klienta, zasad odraczania zapłaty za zakupione przez klienta instrumenty finansowe oraz zasad rozliczania transakcji klientów,
- 3) do przekazywania zleceń klientów w sposób szybki i w odpowiedniej kolejności oraz powinien dołożyć wszelkich starań by umożliwić jego jak najlepszą realizację, biorąc pod uwagę wszystkie istotne parametry zlecenia oraz sytuację panującą na danym rynku.

2. Niedopuszczalne jest:

- 1) uprzywilejowanie zleceń na własny rachunek Domu Maklerskiego w stosunku do zleceń klientów,
- 2) uprzywilejowanie zleceń pracowników, współwłaścicieli lub członków władz Domu Maklerskiego, a także podmiotów zależnych lub dominujących wobec Domu Maklerskiego oraz jednostek organizacyjnych podmiotu w strukturze, którego działa w stosunku do zleceń klientów.

§ 15

1. Przy świadczeniu usług informacyjnych Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności:

- 1) do stosowania jasnych i jednoznacznych zasad dostępu klientów i innych osób do opracowywanych przez przedsiębiorstwo maklerskie produktów informacyjnych (biuletyny, informatory, serwisy informacyjne itp.),
- 2) do dochowania należytej staranności zawodowej przy opracowywaniu produktów informacyjnych, a zwłaszcza do rzetelnej weryfikacji prawdziwości publikowanych danych,

2. Niedopuszczalne jest:

- 1) przedstawianie w produktach informacyjnych danych w sposób stroniczy,
- 2) publikowanie pogłosek i informacji nie sprawdzonych,
- 3) pomijanie faktów niezbędnych dla oceny znaczenia informacji, których brak może wprowadzić w błąd klientów,
- 4) publikowanie informacji mających charakter poufny.

§ 16

1. Przy świadczeniu usług doradczych Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności :

- 1) do stosowania jasnych i jednoznacznych zasad dostępu klientów i innych osób do opracowywanych przez przedsiębiorstwo rekomendacji,

- 2) do dochowania należytej staranności zawodowej przy opracowywaniu rekomendacji, a zwłaszcza do rzetelnej weryfikacji prawdziwości publikowanych w rekomendacjach danych, z uwzględnieniem istniejących i potencjalnych istotnych czynników ryzyka związanych z rekomendowanymi inwestycjami w papiery wartościowe,

2. Niedopuszczalne jest:

- 1) rekomendowanie inwestycji na podstawie lub w związku z informacjami dotyczącymi inwestycji Domu Maklerskiego na rachunek własny,
- 2) rekomendowanie inwestycji na podstawie lub w związku z informacjami dotyczącymi rachunków i zleceń innych klientów,
- 3) rekomendowanie inwestycji na podstawie lub w związku z informacjami mającymi charakter poufny,
- 4) rekomendowanie klientowi operacji zwiększających liczbę lub wartość transakcji jeżeli celem tej rekomendacji jest jedynie uzyskanie większej prowizji i opłat dla Domu Maklerskiego.

3. W przypadku, gdy Dom Maklerski wykazuje w stosunku do rekomendowanych klientowi instrumentów finansowych własne zainteresowanie, wynikające w szczególności z posiadania na własnym rachunku lub zamiaru nabycia pakietu rekomendowanych instrumentów finansowych bądź pełnienia funkcji animatora lub podmiotu organizującego rynek na regulowanym rynku pozagiełdowym w stosunku do rekomendowanych instrumentów finansowych, powinien poinformować klienta o tym fakcie w udzielonej rekomendacji.

§ 17

1. Przy zarządzaniu portfelem na zlecenie klienta Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności:

- 1) do stosowania jasnych i jednoznacznych zasad świadczenia usług zarządzania portfelem klienta,
- 2) do udzielania na każde żądanie klienta lub jego pełnomocnika w granicach umocowania, informacji dotyczących stanu jego portfela oraz operacji dokonanych w ramach zarządzania, o ile umowa o zarządzanie nie stanowi inaczej.

2. Niedopuszczalne jest :

- 1) podejmowanie decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta na podstawie lub w związku z informacjami dotyczącymi inwestycji Domu Maklerskiego na rachunek własny,
- 2) podejmowanie decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta na podstawie lub w związku z informacjami dotyczącymi rachunków i zleceń innych klientów,
- 3) podejmowanie decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta na podstawie lub w związku z informacjami mającymi charakter poufny.

§ 18

Przy rozpatrywaniu reklamacji klientów Dom Maklerski zobowiązany jest w szczególności do:

- 1) stosowania jasnych i jednoznacznych zasad rozpatrywania reklamacji klientów,
- 2) udzielania odpowiedzi na pisemne reklamacje klientów bez względu na ich zasadność,
- 3) rozpatrywania reklamacji rzetelnie i w terminach określonych w regulaminie świadczenia usług przez Dom Maklerski.

III. ZASADY POSTĘPOWANIA PRACOWNIKÓW DOMÓW MAKLERSKICH

§ 19

1. Pracownik Domu Maklerskiego powinien:

- 1) wykonywać swoje obowiązki starannie i sumiennie, zgodnie z najlepszą wiedzą i wola, w granicach dopuszczalnego ryzyka, uzasadnionego interesem Domu Maklerskiego,
  - 2) dbać o dobre imię Domu Maklerskiego i godnie go reprezentować,
  - 3) być lojalnym wobec Domu Maklerskiego, w którym jest zatrudniony,
  - 4) wykorzystywać posiadaną wiedzę i kwalifikacje w interesie Domu Maklerskiego i jego klientów.
2. Pracownik Domu Maklerskiego powinien być odpowiedzialny za własne słowo, którym powinien czuć się związany tak samo, jak formalnie sporządzonym dokumentem.
  3. Pracownik Domu Maklerskiego powinien być uprzejmy i taktowny, udzielać rzetelnych informacji, rzeczowo wyjaśniać klientom istotę świadczonych przez Dom Maklerski usług, przy negocjacjach warunków umów udzielać informacji, które mają znaczenie dla zawieranej umowy.
  4. Pracownik nie może udzielać osobom trzecim informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz informacji o klientach, z wyjątkiem sytuacji określonych przez prawo.
  5. Zasada zachowania tajemnicy obowiązuje pracownika także po ustaniu zatrudnienia w Domu Maklerskim.
  6. Pracownik nie powinien podejmować czynności, które mogłyby doprowadzić do powstania konfliktu interesów pomiędzy nim a Domem Maklerskim, w szczególności nie powinien podejmować działań konkurencyjnych wobec Domu Maklerskiego, w którym jest zatrudniony.
  7. Pracownik nie może wykorzystywać zajmowanego w Domu Maklerskim stanowiska dla osiągnięcia osobistych korzyści.
  8. Pracownik powinien dążyć do podwyższania swoich kwalifikacji zawodowych.
  9. Pracownik ma obowiązek zawiadomić przełożonych o nieprawidłowościach i nagannych zachowaniach innych pracowników, które mogłyby narazić na szkodę Dom Maklerski, innych pracowników lub klientów Domu Maklerskiego.

§ 20

Dom Maklerski nie powinien powierzać pracownikowi obowiązków służbowych, których równoczesne wykonywanie może powodować powstanie konfliktu interesów.

§ 21

1. Makler papierów wartościowych, w zakresie określonym w zezwoleniu Domu Maklerskiego, na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez Dom Maklerski może:
  - 1) przekazywać klientom Domu Maklerskiego rekomendacje w zakresie obrotu papierami wartościowymi opracowane lub nabyte przez Dom Maklerski, a także dokonywać ich omówienia;
  - 2) udzielać opinii nt. sytuacji na rynku papierów wartościowych.
2. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 makler papierów wartościowych zobowiązany jest podać źródło i podstawę przekazywanych informacji. Opinie przekazywane klientowi powinny uwzględniać potrzeby i sytuację tego klienta.
3. Przy udzielaniu klientom jakichkolwiek informacji makler papierów wartościowych zobowiązany jest zwrócić szczególną uwagę na rzetelność i aktualność tych informacji.

§ 22

1. Doradca, w zakresie określonym w zezwoleniu Domu Maklerskiego na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez Dom Maklerski, może:
  - 1) udzielać klientom Domu Maklerskiego porad lub rekomendacji w zakresie obrotu papierami wartościowymi, opracowywanych lub zleczanych przez Dom Maklerski, a także dokonywać ich omówienia;
  - 2) udzielać klientowi, z zastrzeżeniem iż jest to osobista ocena doradcy, opinii i rekomendacji dotyczących papierów wartościowych, które nie są objęte aktualną rekomendacją przygotowaną lub zalecaną przez Dom Maklerski;
  - 3) udzielać opinii nt. sytuacji na rynku papierów wartościowych.
2. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 doradca zobowiązany jest podać źródło i podstawę przekazywanych informacji.
3. Przy udzielaniu klientom jakichkolwiek informacji doradca zobowiązany jest zwrócić szczególną uwagę na rzetelność i aktualność tych informacji.

IV. ZASADY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI O USŁUGACH DOMU MAKLERSKIEGO ORAZ PROWADZENIE DZIAŁAŃ REKLAMOWYCH I MARKETINGOWYCH

§ 23

Dom Maklerski przed rozpoczęciem świadczenia usług jest zobowiązany do przekazania klientowi informacji o sobie i o świadczonych usługach, a szczególności:

- 1) danych identyfikujących Dom Maklerski, informacji o grupie kapitałowej, do której należy oraz dane teleadresowe,
- 2) informacji o właściwym organie nadzoru, który wydał zgodę na działalność Domu Maklerskiego,
- 3) informacji o systemie rekompensat
- 4) regulamin świadczenia usług
- 5) informacji o zasadach postępowania Domu Maklerskiego w zakresie konfliktów interesów.

§ 24

1. Dom Maklerski powinien informować klienta o istotnych cechach danej usługi lub instrumentu finansowego.
2. Informacje przekazywane klientowi muszą zawierać co najmniej:
  - 1) opis cech podstawowych usługi lub instrumentu, określenie zobowiązań finansowych związanych z usługą, bądź transakcją danym instrumentem,
  - 2) wskazanie czy dany instrument jest przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,
  - 3) wskazanie ryzyka inwestycyjnego związanego z danym instrumentem,
  - 4) prowizje i opłaty pobierane w związku z transakcją lub usługą,
  - 5) tryb dokonywania płatności,
  - 6) możliwość ewentualnego odstąpienia od umowy, bądź możliwość odstąpienia od transakcji.
3. Przy przekazywaniu informacji o możliwych zyskach należy rzetelnie wskazać ryzyko danej inwestycji.

§ 25

1. Dom Maklerski, prowadząc działania marketingowe i reklamowe, winien formułować informacje wyraźnie określając cel komunikacji, rzetelnie i w sposób nie wprowadzający w błąd klientów.

2. Informacje przekazywane przez Dom Maklerski, prowadzący działania marketingowe i reklamowe, winny być identyczne z informacjami, jakie Dom Maklerski przekazuje swoim klientom w ramach świadczenia usług na ich rzecz.
3. Dom Maklerski nie może używać nazwy właściwego organu nadzoru, który wydał zgodę na działalność Domu Maklerskiego, w taki sposób by wskazywało to na poparcie lub akceptację przez ten organ.
4. Reklama Domu Maklerskiego może zawierać wyłącznie prawdziwe informacje co do zakresu i rozmiaru prowadzonej działalności oraz warunków świadczenia usług.

V. ZASADY WZAJEMNYCH STOSUNKÓW POMIĘDZY DOMAMI MAKLESKIMI

§ 26

Domy Maklerskie we wzajemnych stosunkach powinny kierować się zasadami solidności i lojalności środowiskowej, zachowując zasady uczciwej konkurencji i nie powinny podejmować działań, które naruszają lub mogłyby naruszyć dobre imię innego Domu Maklerskiego.

§ 27

Konkurując ze sobą Domy Maklerskie powinny unikać nieuzasadnionego zaniżania cen świadczonych usług.

§ 28

Domy Maklerskie, nie naruszając własnych interesów oraz zachowując tajemnicę handlową, powinny wspomagać się przy wykonywaniu wspólnych przedsięwzięć, służących umacnianiu rynku kapitałowego.

§ 29

W działalności reklamowej i marketingowej prowadzonej przez Dom Maklerski nie powinno się używać określeń porównawczych, sądów i opinii dyskredytujących inne Domy Maklerskie, a także rozpowszechniać niesprawdzonych informacji.

§ 30

Domy Maklerskie nie powinny nie mając prawnego uzasadnienia kwestionować dokumentów wydanych przez inny Dom Maklerski..

§ 31

Aby zapewnić wiarygodność i obiektywizm porównań ofert Domów Maklerskich dokonywanych przez prasę Domy Maklerskie nie powinny finansować takich porównań.

§ 32

W przypadku wymiany dopuszczalnych informacji pomiędzy Domami Maklerskimi, informacje te powinny być rzetelne i zgodne z najlepszą wiedzą odpowiadającego.

§ 33

Domy Maklerskie powinny dążyć do polubownego rozstrzygnięcia wzajemnych sporów, a w przypadkach koniecznych korzystać z Sądu Izby.

VI. DOM MAKLERSKI A INNE PODMIOTY

§ 34

W kontaktach we własnym imieniu z organami administracji rządowej oraz instytucjami infrastrukturalnymi, Dom Maklerski, ustalając i nabywając określone prawa, powinien uwzględniać - w miarę możliwości - interes środowiskowy, a w szczególności dążyć do wypracowania jednolitego stanowiska w kwestiach, które mogłyby dotyczyć również innych Domów Maklerskich.

§ 35

Dom Maklerski w kontaktach ze środkami masowego przekazu może ujawniać wyłącznie sprawdzone informacje, których ujawnienie nie narusza obowiązujących przepisów prawa lub zastrzeżeń umownych łączących ten Dom Maklerski z innymi podmiotami.

VII. NARUSZENIE ZASAD KODEKSU I KOMISJA ETYKI

§ 36

1. Za naruszenie zasad Kodeksu uznane będzie każde zachowanie niezgodne z tymi zasadami, a także próby obejścia zasad Kodeksu poprzez wykorzystanie podmiotów nie związanych zasadami Kodeksu, chyba że zachowanie takie jest następstwem okoliczności, za które podmiot związany zasadami Kodeksu odpowiedzialności nie ponosi.

2. Za naruszenie zasad Kodeksu przez pracownika podmiotu zobowiązanego do przestrzegania zasad Kodeksu odpowiada ten podmiot.

§ 37

1. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na naruszenie lub uzasadniających podejrzenie naruszenia zasad Kodeksu przez lub w wyniku określonego zachowania podmiotu zobowiązanego w momencie zaistnienia tego zachowania do przestrzegania zasad Kodeksu, zachowanie to może być poddane ocenie Komisji Etyki działającej w ramach Sądu Izby, o którym mowa w Statucie Izby.

2. Postępowanie przed Komisją Etyki może być wszczęte na wniosek Członka Izby lub Rzecznika Sądu Izby, o którym mowa w Statucie Izby.

3. W wyniku przeprowadzonego postępowania Komisja Etyki stwierdza w swojej uchwale czy doszło do naruszenia zasad Kodeksu. Niezwłocznie po podjęciu, o uchwale i jej treści Komisja Etyki zawiadamia pisemnie wszystkich Członków Izby.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad Kodeksu przez Członka Izby Komisja Etyki może

w podjętej uchwale jednocześnie nałożyć na niego jedną lub kilka z następujących kar:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) kara pieniężna,
- 4) zawieszenie na okres do 6 miesięcy członkostwa w Izbie,
- 5) usunięcie z Izby,
- 6) podanie do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia w ogólnopolskim dzienniku informacji o podjętej uchwale i jej treści.

5. W przypadku stwierdzenia naruszenia zasad Kodeksu przez inny niż Członek Izby podmiot związany zasadami Kodeksu, Komisja Etyki może w podjętej uchwale nałożyć na taki podmiot tylko karę, o której mowa w ust.4 pkt 6).

6. Ze względu na charakter sprawy, mimo nie stwierdzenia naruszenia zasad Kodeksu, Komisja Etyki w swojej uchwale może zdecydować o podaniu do publicznej wiadomości w drodze ogłoszenia w ogólnopolskim dzienniku informacji o podjętej uchwale i jej treści.

7. Od uchwały Komisji Etyki przysługuje odwołanie do Sądu Izby.

8. Utrata w toku postępowania przed Komisją statusu podmiotu związanego zasadami Kodeksu przez stronę lub inny podmiot, którego dotyczy postępowanie nie narusza podstaw wszczęcia tego postępowania ani nie stanowi przeszkody dla jego prowadzenia.

9. Wysokość kar pieniężnych określa Statut Izby.

10. Zasady działania Komisji Etyki określa Regulamin Komisji Etyki, uchwalony przez Walne Zgromadzenie Członków Izby.

VIII. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 38

Członkowie Izby zobowiązani są udostępniać Kodeks do wglądu wszystkim zainteresowanym.

§ 39

1. Komisja Etyki z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek co najmniej pięciu Członków Izby lub władz Izby bądź Rzecznika Sądu Izby może dokonać wykładni zasad Kodeksu.

2. Wykładnia zasad Kodeksu jest obowiązująca dla Członków Izby oraz innych podmiotów związanych zasadami Kodeksu z chwilą jej otrzymania chyba, że Komisja Etyki w treści wykładni wyznaczy inny termin lub inaczej oznaczy sposób jej obowiązywania.

§ 40

Niniejszy Kodeks oraz wszelkie jego zmiany wiążą będą Członków Izby na podstawie i w trybie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Izby.